

2006-09-08

Bilaga

Dnr ~~964/06-10~~

1(3)

873/06-10

Förnyade ägardirektiv för Universitetsholding i Linköping AB fr o m den 1 oktober 2006

1 Inledning m m

Sedan 1998 företräder Linköpings universitet (LiU) svenska staten som ägare av Universitetsholding i Linköping AB. Föremålet för bolagets verksamhet är enligt bolagsordningen att "äga, försälja och förvalta aktier och andelar i hel- eller delägda projekt- och tjänstebolag, vars syfte skall vara att bedriva forsknings- och utvecklingsarbete syftande till kommersiell exploatering av projekt och kunskaper framtagna eller uppkomna inom ramen för verksamheten vid LiU, samt bedriva därmed förenlig verksamhet". En närmare bakgrund till bolaget redovisas i bilaga till dessa ägardirektiv.

2 Verksamhetsidé för Universitetsholding

Universitetsholding skall genom ett utökat ägande i universitetsanknutna företag stärka, utveckla och tillföra nya värden för universitetet på sätt som stärker regionens attraktionskraft.

Universitetsholding skall vidare i samverkan med universitetet, dess anställda och studenter, stödja arbetet med kommersialisering av de resultat som framkommer ur universitetets forskning och övriga kärnverksamheter.

Verksamhetsidén – i tidigare lydelse ursprungligen angiven i universitetsstyrelsens beslut den 30 september 1998 – innebär att universitetet genom Universitetsholding har en aktör som förväntas att inom ramen för tilldelade eller upparbetade resurser:

- genom aktivt ägarskap i företag inriktade på att kommersialisera förmågor, idéer och resultat som kan härledas från universitetets verksamhet inom utbildning och forskning samt i övrigt på marknadsmässiga villkor utveckla och anpassa koncernen så att en hög och uthållig avkastning kan uppnås,
- inom ramen för begränsade ägarandelar eller motsvarande kunna företräda universitetet som delägare i icke-kommersiella bolag och andra associationer av betydelse för regional utveckling och tillväxt eller ifrån universitetet fristående institut för forskning och utveckling,
- med tillämpning av de projekt och initiativ som beslutas inom universitetet på lämpligt sätt delta i utvecklingen av studenternas och de anställdas förmåga att identifiera kommersialiseringsbara forsknings- och utvecklingsprojekt och att arbeta med relevanta marknadsperspektiv,

- delta i processer som stärker enskilda individers, företags, myndigheters och regionala aktörers förmåga att tillgodogöra sig och omsätta universitetets forsknings- och utvecklingsresultat i deras respektive verksamheter.

3 Särskilda ägardirektiv

Det ankommer på styrelsen och verkställande direktören för Universitetsholding att bedriva arbetet i bolaget med särskilt beaktande av följande. Styrelsen och verkställande direktören skall:

- fastställa en årlig verksamhetsplan för sitt arbete,
- med tillämpning av vid varje tidpunkt gällande verksamhetsplan utveckla bolagets arbete och ägande innefattande förvärv eller avyttring av bolag eller andelar därav samt en löpande anpassning av koncernens struktur och inriktning,
- aktivt arbeta för en förbättrad resultatutveckling i koncernen ingående och inkommande bolag och i övrigt bevaka att verksamheten i dotterbolag och intressebolag bedrivs på ett ändamålsenligt sätt med beaktande av verksamhetsidén och verksamhetsplanen,
- aktivt verka för att flera externa finansiärer kan engageras i bolagets verksamhet genom fondbildning eller på annat sätt,
- inom ramen för verksamhetsidén och verksamhetsplanen kunna åta sig uppdrag från LiU, på sätt som får regleras närmare i särskilda överenskommelser och i övrigt med beaktande av tillgängliga resurser stödja LiU i arbetet med kommersialisering och kunskapsöverföring,
- beakta mellan LiU och Linköpings kommun förekommande avtal avseende verksamheten i Mjärdevi Business Incubator AB samt senast vid utgången av år 2006 i samråd med berörda företrädare inom LiU verkställa en överflyttning av personal från Universitetsholding till LiU.

Styrelsen och verkställande direktören skall härutöver ha kunskap om vad som årligen anges av regeringen inom ramen för statens ägarpolitik (jfr skriften Statens ägarpolitik 2006, regeringskansliet i maj 2006) och i förekommande fall iaktta vad som där anges.

I den utsträckning universitetsstyrelsen inte beslutat annat förutsätts Universitetsholding kunna finansiera moderbolagets egna kostnader med utnyttjande av balanserade koncernmedel och de ekonomiska resultaten i dotterbolagen samt de särskilda uppdrag moderbolaget utför gentemot dessa. LiU skall för sin del, på sätt som får anges i särskilt avtal, tillhandahålla Universitetsholding personella resurser för verksamhetens genomförande. Avkastningskrav på Universitetsholding förutsätter särskilt beslut av universitetsstyrelsen och skall formellt bekräftas av bolagsstämman. Förekommande vinst för Universitetsholding skall annars konsolideras i ny räkning och användas för utvecklingen av verksamheten.

Universitetsstyrelsen företräds vid bolagsstämman i Universitetsholding av rektor eller den rektor utser.

4 Avslutning

Dessa ägardirektiv, som gäller tills vidare, ersätter i alla delar tidigare gällande ägardirektiv och skall införas i universitetets lokala regelsamling.

Beslut om dessa ägardirektiv har fattats av universitetsstyrelsen vid dess beslut den 8 september 2006 och fastställs formellt gentemot Universitetsholding vid särskild bolagsstämman.

Bilaga till ägardirektiv för Universitetsholding i Linköping AB

Bakgrund

Regeringen beslutade den 18 december 1997 att ägaransvaret för Universitetsholding i Linköping AB (Universitetsholding) – bildat 1995 – skulle överföras från dåvarande Närings- och handelsdepartementet till Linköpings universitet (LiU) fr o m den 1 januari 1998. Vid denna tidpunkt ingick i koncernen totalt tre hel- eller delägda bolag. Koncernen hade för verksamhetsåret 1997 en samlad omsättning om knappt 300 000 kronor och en redovisad förlust om 807 000 kronor. Vid utgången av 2005 var koncernens omsättning drygt 23 Mkr. Koncernen redovisat en vinst för 2005 om 1,8 Mkr. Vid 2005 års utgång omfattade koncernen totalt elva koncern- och intressebolag.

Grundläggande och styrande dokument för Universitetsholding har varit, utöver gällande bolagsordning och de beslut som hittills fattas av bolagsstämmorna i bolaget, riksdagens ställningstaganden vid behandlingen av de forskningspolitiska propositionerna fr o m 1993 jämte uttalanden från regeringen respektive riksrevisionsverket/riksrevisionen. Universitetsstyrelsen har vid bolagsstämmorna företrätt av rektor eller den rektor utser och beslut har fattats med ledning av de ägardirektiv som universitetsstyrelsen sedan 1998 vid flera tillfällen (år 2000 respektive år 2003) lagt fast för bolagets verksamhet. Bolagets styrelse har utgjorts av personer med förankring i universitetet eller i regionens samhälls- och näringsliv. Styrelseordföranden har genomgående hämtats från universitetets centrala ledningsfunktioner.

Bolagets drift och utveckling har generellt vilat på grundtanken att bolagsformen anses i sig skapa förutsättningar för en klar och tydlig ansvarsfördelning mellan universitetets huvuduppgifter och verksamheter som inriktas mot näringslivet. Mot den bakgrunden tecknades ett särskilt samverkansavtal mellan LiU och Universitetsholding 1999. Avtal har också tecknats mellan parterna mot bakgrund av universitetsstyrelsens beslut i samband med 2003 års ägardirektiv om uppdragsersättning till Universitetsholding för tidsperioden 2004 – 2006.

2005 års forskningspolitiska proposition innebär fortsatt starka förväntningar på vilken roll högskolan kan spela vad gäller tillväxt och utveckling. LiU har nyligen för regeringen redovisat sina ambitioner med avseende på kommersialisering och kunskapsöverföring. Dessa speglas även i LiUs remissvar på betänkandet "Nyttiggörande av högstskoleuppfinningar", avseende det s k lärarundantaget och ligger till grund för dessa nya ägardirektiv för Universitetsholding.